

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2020-12931
Den 10. september 2020

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 22. september 2020

SAMLENOTAT

1. MFF - status	2
2. Forberedelse af det ekstraordinære Europæiske Råd den 24. - 25. september 2020	6
3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 (udkast til kommenteret dagsorden)	8
4. Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien	10
5. Lovgivningsmæssig programmering	13
6. Covid-19 EU-koordination	15
7. Retsstatsprincippet i Polen / TEU art. 7, stk. 1.	17
8. Unionens grundlæggende værdier i Ungarn/Artikel 7(1)	20

1. MFF - status

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Det Europæiske Råd nåede den 21. juli 2020 til enighed om EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og et genopretningsinstrument. I medfør af Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde skal Europa-Parlamentet give sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer af den flerårige finansielle ramme, inden denne vedtages med enstemmighed af Rådet.

Dagsordenspunktet forventes at omfatte en status fra formandskabet for de igangværende drøftelser med Europa-Parlamentet om EU's flerårige finansielle ramme. Der forventes ingen større substansdrøftelse, idet landenes holdninger må forventes at svare til det aftalte i Det Europæiske Råds konklusioner af 21. juli 2020.

Regeringen finder det helt centralt, at Det Europæiske Råds konklusioner om MFF'en afspejles i formandskabets forhandlinger med Europa-Parlamentet.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd nåede den 21. juli 2020 til enighed om en aftale vedr. EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og et genopretningsinstrument.

Den finansielle ramme fastlægges i en forordning, som vedtages af Rådet med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

Det fremgår af artikel 311 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at Rådet efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed fastlægger bestemmelser vedrørende ordningen for Unionens egne indtægter.

Genopretningsinstrumentet er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 122, hvorefter Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Det forventes, at formandskabet med dagsordenspunktet vil give en status for de pågående drøftelser med Europa-Parlamentet og redegøre for forventningerne til videre proces.

3. Formål og indhold

Det Europæiske Råd nåede den 21. juli 2020 til enighed om EU's flerårige finansielle ramme 2021-2027, som nu skal behandles i Europa-Parlamentet.

Hovedpunkter i aftalen om den ordinære MFF

Aftalen indebærer et udgiftsniveau inden for MFF's forpligtigelsesloft på 1.074 mia. euro i alt for 2021-2027. Kommissionens oprindelige MFF-forslag fra maj 2018 var på 1.135 mia. euro, mens Kommissionens forslag af 27. maj indeholdt et udgiftsniveau på 1.100 mia. euro.

Der blev samtidig opnået enighed om rabatter til Tyskland, Nederlandene, Sverige, Østrig og Danmark for hele budgetperioden. I Kommissionens forslag var rabatterne foreslået udfaset over perioden. Den danske rabat blev fastsat til 2,7 mia. kr. årligt. Den nuværende danske rabat er på ca. 1 mia. kr. årligt.

Andelen af budgettet, der går til de moderne politikker, stiger fra ca. 24 pct. i indeværende MFF til ca. 46 pct. af MFF'en og genopretningsmidlerne. Landbrug og samhørighed skønnes at falde fra henholdsvis 37 og 33 pct. i dag til 23 og 26 pct. i 2021-2027.

Klimaet får en mere fremtrædende stilling i budgettet. Den såkaldte klima-mainstreaming øges fra de oprindeligt foreslåede 25 pct. af budgettet til 30 pct. og omfatter både MFF'en og genopretningsmidlerne. Klima-mainstreamingen udgør i den nuværende MFF 20 pct. Det svarer til en samlet stigning på 212 mia. euro. Udgifterne i såvel MFF'en som genopretningsmidlerne skal være konsistente med Parisaftalen og "do-no-harm"-princippet. Der indføres endvidere en metode for overvågning af klimaudgifterne og performance. Kommissionen skal årligt rapportere om brugen af midler til klimarelaterede opgaver.

Aftalen indeholder en ny egen indtægt vedrørende ikke-genanvendt plastik. Kommissionen skal i første halvdel af 2021 fremsætte forslag om nye egne indtægter vedrørende en CO₂-toldmekanisme og en digital afgift. Kommissionen opfordres endvidere til at fremsætte et revideret forslag vedrørende en ny egen indtægt baseret på kvotehandel (ETS) og muligvis udvide indtægten til at omfatte luftfart og skibsfart. Det foreslås, at indtægterne fra eventuelle nye egne indtægter skal gå til tidligere afdrag på genopretningsinstrumentet.

Aftalen indeholder endvidere en direkte kobling mellem EU-budgettet og retsstatsprincippet. Mekanismen skal kunne aktiveres ved kvalificeret flertal. Dette vil senere skulle konkretiseres i et lovforslag.

Forskningsmidlerne uddeles fortsat med excellence-princippet som hovedkriterium.

Endelig fastholdes bevillingen til Grønlandsinstrumentet på niveauet i Kommissionens forslag.

Hovedpunkter i aftalen om Genopretningsinstrument

Der afsættes samlet 750 mia. euro i genopretningsmidler. Tilskuddelen reduceres fra 500 mia. euro i Kommissionens forslag til 390 mia. euro. Lånedelen øges fra 250 mia. euro til 360 mia. euro. Fordelingen mellem tilskud og lån ændres dermed fra 2/3 i tilskud og 1/3 i lån til 52 pct. i tilskud og 48 pct. i lån. Tidsperioden for at kunne forpligte midler fra fonden reduceres fra 4 år i Kommissionens forslag til 3 år.

Udbetalingen af midlerne kobles med krav om reformer og skal herudover bidrage til at fremme den grønne omstilling og digitaliseringen. Rådets rolle i vurderingen af landenes genopretningsplaner styrkes, ligesom der indføres mulighed for at bede om en drøftelse på Det Europæiske Råd, hvis et eller flere lande finder, at der er alvorlige afgivelser fra målsætningerne i en genopretningsplan.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog den 23. juli 2020 en resolution vedrørende Det Europæiske Råds konklusioner om den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og et genopretningsinstrument, som fastlægger Europa-Parlamentets holdning med henblik på en aftale. Heri tilkendegives det, at MFF-aftalen samlet set ikke accepteres som den ser ud.

Der gives udtryk for, at tilbagebetalingen af lånene bag EU's genopretningsinstrument skal ske gennem introduktionen af nye egne indtægter i første halvdel af den kommende MFF-periode. Dertil gentages modstand mod videreførelsen af rabatter.

Det aftalte udgiftsniveau beklages i resolutionen, idet man ønsker at øge bevillingerne til en række udgiftsprogrammer.

Fsva. retsstatsmekanismen genbekræftes Europa-Parlamentets krav om at færdiggøre arbejdet med en mekanisme til beskyttelse af EU budgettet i tilfælde af systematiske trusler mod Unionens værdier.

Der gives endvidere udtryk for krav om en midtvejsevaluering af MFF'en, som skal træde i kraft senest ved udgangen af 2024.

Endelig gives udtryk for ønske om, at forhandlingerne afsluttes senest ved udgangen af oktober 2020.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om en drøftelse i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes derfor overholdt.

6. Gældende dansk ret

Drøftelsen om EU's flerårige finansielle ramme har ikke direkte konsekvenser for dansk ret. En udmøntning af den flerårige finansielle ramme i form af EU's årlige budgetter vil resultere i et dansk bidrag til EU's budget, som skal opføres på de årlige finanslove.

Folketinget skal meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Konsekvenser

Finansministeriet skønner på baggrund af foreløbige beregninger, at Det Europæiske Råds aftale vil medføre en stigning i det gennemsnitlige danske EU-bidrag på 4,5 mia. kr. årligt 2021-2027 ift. perioden 2014-2020 under en række forudsætninger og antagelser.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at landenes holdninger vil svare til det aftalte i Det Europæiske Råds konklusioner om MFF'en af 21. juli 2020. Da dagsordenspunktet forventes at omfatte en status

fra formandskabet for de igangværende drøftelser med Europa-Parlamentet om MFF'en, forventes landene at kunne tage denne status til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det helt centralt, at Det Europæiske Råds konklusioner om MFF'en afspejles i formandskabets forhandlinger med Europa-Parlamentet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådsmødet d. 22. september 2020 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 9. maj 2018, den 20. juni 2018, den 14. september 2018, den 12. oktober 2018, den 2. november 2018, den 7. december 2018, den 3. januar 2019 (skriftlig), den 8. februar 2019, den 15. marts 2019, den 3. april 2019, den 15. maj 2019 (skriftlig), den 6. juni 2019 (skriftlig), den 10. juli 2019 (skriftlig), den 13. september 2019, den 15. november 2019, den 6. december 2019, den 24. januar 2020 og den 21. februar 2020.

Forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 31. januar 2020 og den 16. juni 2020.

2. Forberedelse af det ekstraordinære Europæiske Råd den 24. - 25. september 2020

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 forventes forberedelsen af det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 24. - 25. september at blive drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke. På nuværende tidspunkt forventes det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd i september at fokusere på udenrigsanliggender, herunder Kina og Tyrkiet samt det indre marked og det digitale område. Det kan ikke udelukkes, at der også vil være en opfølgning på covid-19 håndteringen. Det må forventes, at dagsordenen kan blive justeret frem mod mødet.

2. Baggrund

Der afholdes et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 24. - 25 september 2020. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 forventes forberedelsen af det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 24. - 25. september at blive drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke. På nuværende tidspunkt forventes det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd i september at fokusere på udenrigsanliggender, herunder Kina og Tyrkiet, samt det indre marked og det digitale område. Det kan ikke udelukkes, at der også vil være en opfølgning på covid-19 håndteringen. Det må forventes, at dagsordenen kan blive justeret frem mod mødet.

For så vidt angår Tyrkiet forventes der en bred strategisk drøftelse om den fremadrettede balance mellem på den ene side et robust modsvar fra EU på Tyrkiets ageren, herunder via sanktioner, og på den anden side fortsat dialog og samarbejde på områder af fælles interesse, herunder samhandel og irregulær migration.

For så vidt angår Kina forventes en afrapportering til stats- og regeringscheferne om topmødet på videokonference den 14. september mellem Kommissionsformand von der Leyen, formanden for Det Europæiske Råd Michel, den tyske kansler Merkel og Kinas præsident Xi Jinping, som vil være grundlag for en efterfølgende drøftelse.

Der ventes desuden en drøftelse af videreudviklingen af det indre marked samt en drøftelse af det digitale område.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner for det ekstraordinære Europæiske Råd den 24. - 25. september 2020 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til konklusioner, kendes andre landes holdninger generelt ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Der er tale om en vigtig drøftelse af udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd, som finder sted få dage før mødets afholdelse. Fra dansk side vil man arbejde for at fremme danske synspunkter i forhold til den kendte dagsorden.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 (udkast til kommenteret dagsorden)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 at blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. Der forventes på nuværende tidspunkt drøftelser af EU's klimamål samt en drøftelse af status for forhandlingerne om EU's fremtidige forhold til Storbritannien.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 15. – 16. oktober 2020. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 at blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. Der forventes på nuværende tidspunkt drøftelser af EU's klimamål samt en drøftelse af status for forhandlingerne om EU's fremtidige forhold til Storbritannien.

Forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien nærmer sig den afgørende fase, idet der sigtes efter en politisk aftale i oktober. Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober kan således blive centralt ift. slutspillet i forhandlingerne.

Det må forventes, at andre emner tilføjes frem mod mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til den kommenterede dagsorden for Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger,

konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage formandskabets præsentation af udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet forventes en status for forhandlingerne og genbekræftelse af medlemslandenes støtte til EU's forhandlingstilgang. Fra dansk side støtter man EU's forhandlingstilgang mhp. at sikre en ambitiøs aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser. Forhandlingerne bekræfter fortsat stor afstand mellem parterne på flere centrale spørgsmål, herunder ift. fair konkurrencevilkår og fiskeri.

2. Baggrund

Forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien blev igangsat i starten af marts 2020 efter vedtagelsen af EU's forhandlingsmandat og fremlæggelsen af Storbritanniens regeringstilgang. I juni 2020 blev der på et topmøde mellem EU og Storbritannien gjort status for forhandlingerne, og det stod klart, at Storbritannien på trods af begrænsede fremskridt i forhandlingerne ikke ønskede at gøre brug af muligheden for en forlængelse af overgangsperioden.

På trods af et intensiveret forhandlingsforløb over sommeren er der fortsat stor afstand mellem parterne på centrale spørgsmål, specielt ift. fair konkurrencevilkår og fiskeri, EU-domstolens rolle og aftalens arkitektur er vanskelige emner. Storbritannien ser fortsat ikke behov for en aftale om udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Derudover er parterne også uenige om fremgangsmåden i forhandlingerne, hvor Storbritannien ønsker at forhandle og lukke forhandlingsspor separat i takt med, at man når til enighed. Heroverfor fastholder EU en samlet tilgang til forhandlingerne, så man opretholder det høje ambitionsniveau for det fremtidige forhold og sikrer en parallelitet og balance mellem de forskellige forhandlingsspor – herunder mellem markedsadgang og fair konkurrencevilkår og mellem en fiskeriaftale og handelsforholdet.

Den 9. og foreløbig sidste planlagte forhandlingsrunde afholdes i ugen begyndende med den 27. september. Sigtemålet er indtil videre politisk enighed mellem EU og Storbritannien om en aftale i forbindelse med Det Europæisk Råd den 15.- 16. oktober 2020.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en kortfattet drøftelse, der vil gøre status for forhandlingerne mellem EU og Storbritannien. Drøftelsen ventes i høj grad at afhænge af det videre forløb i forhandlingerne frem mod rådsmødet, herunder om der er britisk bevægelse på de centrale spørgsmål. Som udgangspunkt må der forventes fokus på en genbekræftelse af medlemslandenes støtte til EU's overordnede forhandlingstilgang, snarere end en nærmere prioritering af forhandlingsemner eller forhandlingsdilemmaer i lyset af den begrænsede fremdrift i forhandlingerne på centrale områder. Det er muligt, at en række medlemslande vil flage specifikke nationale interesser på mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men vil i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 skulle godkende en associeringsaftale mellem EU og Storbritannien.

Europaparlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien den 12. februar 2020 og én yderligere på plenarsamlingen den 18. juni.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant for nuværende, da medlemslandene har autoriseret Kommissionen til at forhandle på EU's vegne.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Storbritanniens udtræden af EU vil få negative samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark, afledt af et mindre tæt handelssamkvem med Storbritannien. Indgåelse af en ambitiøs og vidtgående frihandelsaftale mellem EU og Storbritannien vil kunne bidrage til at afbøde nogle af disse konsekvenser. Ligeledes vil det have negative økonomiske konsekvenser for dansk fiskeri, hvis Brexit reducerer adgangen til britiske farvande for danske fiskere. I perioden 2016-2018 landede danske fiskere fangster fra britiske farvande svarende til en værdi af ca. 1 mia. kr.

Statsfinansielle konsekvenser forventes hovedsageligt indirekte via EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet 20 pct. af EU's toldprovenu går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog på sigt at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag.

8. Høring

Kommissionens forslag til forhandlingsmandat blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være fortsat bred opbakning til EU's overordnede forhandlingstilgang og chefforhandler Michel Barnier med vægt på, at EU i den aktuelle forhandlingssituation med meget begrænset britisk bevægelse på de centrale spørgsmål må stå fast på sit forhandlingsudgangspunkt, herunder fastholde behovet for parallelle fremskridt på tværs af de forskellige forhandlingsspor.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ønskes det tættest mulige fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien baseret på balance mellem rettigheder og pligter, så der sikres fair konkurrencevilkår på det indre marked med opretholdelse af høje standarder. Hertil kommer fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand og udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab med Storbritannien.

Fra dansk side støtter man EU's overordnede forhandlingstilgang, herunder en fastholdelse af paralleliteten mellem de forskellige forhandlingsspor. Det er centralt for at sikre en ambitiøs og

bæredygtig aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser, ikke mindst hvad angår niveauet af markedsadgang og forpligtelser på fair konkurrence og opretholdelse af høje standarder såvel som fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold blev senest forelagt Europaudvalget den 12. juni 2020 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 16. juni 2020.

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020.

Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver har løbende været forelagt Folketingets Europaudvalg, senest den 15. oktober 2019 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) – artikel 50. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

5. Lovgivningsmæssig programmering

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) ventes Europa-Kommissionen at præsentere en såkaldt hensigtserklæring til formanden for Europa-Parlamentet og formandskabet for Rådet vedrørende Kommissionens kommende arbejdsprogram for 2021 med henblik på en drøftelse af de vigtigste politiske prioriteter for EU's arbejde i det kommende år. Derudover forventes en drøftelse af arbejdet om den flerårige programmering af lovgivningsarbejdet, som vil udgøre grundlaget for fælles konklusioner mellem de tre institutioner.

2. Baggrund

Kommissionens formand vil i sin tale om Unionens tilstand den 16. september gøre status over det seneste års resultater samt fremlægge Kommissionens prioriteter for det kommende år. Talen vil markere indledningen på en dialog med Europa-Parlamentet og Rådet om udarbejdelse af Kommissionens arbejdsprogram for 2021.

Kommissionens formand og den første næstformand vil i forbindelse med talen sende formanden for Europa-Parlamentet og formandskabet for Rådet en såkaldt hensigtserklæring om, hvilke foranstaltninger Europa-Kommissionen i den kommende periode forventer at foreslå eller træffe i form af lovgivning og andre initiativer.

Det følger af den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet fra 2016 (IIAen), at de tre institutioner sammen skal styrke EU's årlige og flerårige programmering. Formålet med den årlige programmering er at identificere de større politiske sager, som bør have særlig prioritet i lovgivningsarbejdet på tværs af institutionerne, for derved også i praksis at sikre reel samordning af tilrettelæggelsen af lovgivningsarbejdet i hhv. Europa-Parlamentet og Rådet. Fsva. den flerårige programmering er formålet at sikre en bedre planlægning af lovgivningsarbejdet på længere sigt.

3. Formål og indhold

På rådsmødet ventes Kommissionen at præsentere en hensigtserklæring for Rådet vedrørende Kommissionens kommende arbejdsprogram for 2021 efterfulgt af en drøftelse, som vil udgøre grundlaget for dialog mellem de tre institutioner om en fælleserklæring om Unionens prioriteter for 2021. Foruden den årlige programmering vil Rådet også have en drøftelse af EU's flerårige programmering, som blandt andet forventes at tage afsæt i en såkaldt fremsynsrapport fra Kommissionen. Det er på den baggrund forventningen, at de tre institutioner senere på efteråret vil udarbejde fælles konklusioner om den flerårige programmering af lovgivningsarbejdet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til IIA'en af 2016 inddrages i dialogen om det årlige arbejdsprogram og den flerårige programmering, ligesom hhv. fælleserklæringen og de fælles konklusioner skal underskrives af formændene for de tre institutioner.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Præsentationen af Kommissionens hensigtserklæring og drøftelsen om den flerårige programmering ventes ikke i sig selv at have konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget stilling til konsekvenserne af konkrete forslag, der følger af hensigtserklæringen eller den fælles programmering, når forslagene fremlægges.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning til Kommissionens hensigtserklæring samt arbejdet om at styrke den årlige og flerårige programmering på baggrund af samarbejde mellem de tre institutioner. Det er ligeledes forventningen, at medlemslandene vil lægge vægt på, at den flerårige programmering afspejler Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2019 – 2024 med de nødvendige ændringer, der følger af EU's håndtering af COVID-19.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at Kommissionens hensigtserklæring vedrørende Kommissionens arbejdsprogram for 2021 samt fælles konklusioner om den flerårige programmering afspejler prioriteterne i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2019 – 2024, og finder det desuden vigtigt at sikre et godt samarbejde mellem institutionerne om det løbende lovgivningsarbejde. Regeringen vil vurdere konkrete lovgivningsmæssige forslag, når disse fremsættes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Covid-19 EU-koordination

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 ventes en drøftelse af mulighederne for en koordineret tilgang til Covid-19, herunder i forhold til restriktioner for den fri bevægelighed.

Der ventes en bred drøftelse, der bl.a. baserer sig på politiske indspil fra medlemslande og Kommissionens forslag til rådshenstilling om en koordineret tilgang til restriktioner for fri bevægelighed som reaktion på COVID-19 pandemien, der blev fremlagt den 4. september 2020.

Regeringen er åben over for at drøfte mulighederne for en tættere koordination af indsatsen mod COVID-19 i medlemslandene, så længe der tages hensyn til sundhedsmæssige risici og national kompetence, og dermed at fastlæggelsen af de konkrete indsatser fortsat sker i medlemslandene.

2. Baggrund

Det tyske formandskab lægger op til en drøftelse på Rådet (almindelig anliggender) af behovet for øget koordination mellem medlemslandene i forhold til COVID-19-relaterede rejserestriktioner.

Ønsket om tættere koordinering kommer blandt andet på baggrund af, medlemslandene i forbindelse med COVID-19-krisen har haft forskellige tilgange til mobilitet over grænserne.

Den 7. august fremsendte Kommissionen et brev til medlemslandene med henblik på at undgå en anden bølge af ukoordinerede tiltag i forhold til de interne grænser. I brevet fremhævedes række principper for restriktioner for den fri bevægelighed, herunder forudgående orientering, ikke-diskriminering, regionalisering og karantæne/test frem for indrejseforbud.

Den 27. august udsendte Kommissionen som opfølgning på brevet af 7. august et teknisk dokument med konkrete forslag til styrkelsen af EU-koordineringen. Indholdet heraf er udmøntet i Kommissionens forslag til rådshenstilling om en koordineret tilgang til restriktioner for fri bevægelighed som reaktion på COVID-19 pandemien, der blev fremlagt den 4. september 2020 (COM(2020) 499 final). Forslaget indeholder bl.a. fælles kriterier til vurdering af, om der skal indføres restriktioner for den fri bevægelighed, fælles retningslinjer for kommunikation og fælles rammer for foranstaltninger for rejsende fra risikoområder.

Der har herudover været indspil fra medlemslande, herunder fra formandskabet, hvori det er blevet foreslået at arbejde med øget koordination for så vidt angår data, kriterier, vurdering og designing af højrisikoområder, fælles rammer for foranstaltninger og kommunikation.

3. Formål og indhold

Der er lagt op til en bred drøftelse af muligheden for en mere koordineret tilgang til Covid-19, herunder i forhold til restriktioner for den fri bevægelighed, der bl.a. kan omhandle øget deling

af data, fælles kriterier for designering af højrisikoområder og ensartet tilgang til kommunikation i forbindelse med indførelse rejserestriktioner.

Drøftelsen ventes, at baserer sig på medlemslandes politiske indspil og Kommissionens forslag til rådshenstilling om en koordineret tilgang til restriktioner for fri bevægelighed som reaktion på COVID-19 pandemien, der blev fremlagt den 4. september 2020.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene overvejende vil være positive over for en mere koordineret tilgang. Samtidig må der forventes ønske om fortsat autonomi for medlemslandene til at fastsætte egne regler.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig åbent over for at drøfte mulighederne for en tættere koordination af indsatsen mod COVID-19 i medlemslandene. Samtidig lægger regeringen vægt på, at der tages hensyn til sundhedsmæssige risici og national kompetence, og dermed at fastlæggelsen af de konkrete indsatser fortsat sker i medlemslandene.

Regeringen har endnu ikke taget stilling til mulighederne for en fælles tilgang til rejserestriktioner, som foreslået af Kommissionen den 4. september 2020.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Retsstatsprincippet i Polen / TEU art. 7, stk. 1.

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat

1. Resumé

I december 2017 aktiverede Europa-Kommissionen proceduren efter Lissabontraktatens artikel 7, stk. 1, over for Polen. Baggrunden er, at den polske regering har gennemført en række retsreformer, som ifølge Kommissionen udgør en systemisk trussel mod retsstatsprincippet, der er en af EU's grundlæggende værdier. Sagen er under løbende behandling i Rådet (almindelige anliggender), og den forventes at komme på dagsordenen som en status på rådsmødet den 22. september 2020.

2. Baggrund

Kommissionen besluttede i december 2017 at aktivere artikel 7, stk. 1, i Traktaten om den Europæiske Union (TEU) over for Polen. Baggrunden er, at den polske regering har gennemført en række retsreformer, som ifølge Kommissionen udgør en systemisk trussel mod det grundlæggende retsstatsprincip. Det var første gang, at proceduren i TEU artikel 7 blev aktiveret over for et medlemsland.

Hovedpunkterne i kritikken fra Kommissionen – som deles af et flertal af medlemslandene – vedrører særligt risikoen for øget politisk indflydelse på det polske retssystem. Det er konkret kommet til udtryk i form af bl.a. udskiftning af dommere gennem fremskyndet pensionering og risiko for øget politisk indflydelse på fremtidige udnævnelser af dommere i Polen. Kommissionen vurderer, at reformerne samlet set risikerer at skabe tvivl om det polske retsvæsens uafhængighed. Et flertal af medlemslande har bakket op om Kommissionen og har løbende tilkendegivet deres bekymring over retsstatssituationen i Polen.

Første del af proceduren efter artikel 7, stk. 1, er en høring af Polen i Rådet (almindelige anliggender). Tre sessioner af denne høring har været afholdt i hhv. juni, september og december 2018. Rådet er desuden adskillige gange blevet orienteret af Kommissionen om status på sagen, herunder senest på rådsmødet (almindelige anliggender) i december 2019.

Polen har senest i begyndelsen af februar 2020 – efter iværksættelsen af artikel 7-proceduren – vedtaget ny lovgivning, som bl.a. udvider mulighederne for at anvende disciplinærsanktioner mod polske dommere, der f.eks. udtrykker offentlig kritik af ændringerne i det polske retsvæsen, eller som træffer beslutninger, der er påkrævede for at håndhæve EU-retten. Venedig-Kommissionen under Europarådet vurderer i en hasteudtalelse fra januar 2020, at de seneste reformer yderligere vil svække det polske retssystems uafhængighed.

Artikel 7 i Traktaten om Den Europæiske Union

Proceduren indebærer, at Rådet på begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Europa-Kommissionen med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer (minus det pågældende land, dvs. aktuelt 22 medlemslande), og efter godkendelse af Europa-Parlamentet, kan fastslå, at der er en klar fare for, at et medlemsland groft

overtræder de værdier, der er nævnt i TEU art. 2. Inden da hører Rådet det berørte medlemsland og kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til medlemslandet.

Det Europæiske Råd kan ligeledes ved enstemmighed og på forslag af en tredjedel af medlemslandene eller Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet – og efter at have opfordret dette medlemsland til at fremsætte sine bemærkninger – fastslå, at et medlemsland groft og vedvarende overtræder værdierne nævnt i TEU art. 2. Hvis en grov og vedvarende overtrædelse måtte blive fastslået af Det Europæiske Råd, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af medlemslandets rettigheder, herunder dets stemmeret.

3. Formål og indhold

Sagen forventes at komme på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 som en status.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande har løbende udtrykt bekymring over retsstatssituationen i Polen på rådsmøderne og formået at fastholde sagen på dagsordenen. Enkelte lande har været mere tilbageholdende eller har – for ganske fås vedkommende – støttet Polen i sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er meget bekymret over retsstatssituationen i Polen og er generelt enig i Kommissionens kritikpunkter af Polens retsreformer. Regeringen har løbende udtrykt bekymring i forbindelse med bilaterale møder med repræsentanter for den polske regering.

Regeringen finder det afgørende, at alle medlemslande lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder demokrati og retsstatsprincippet. EU's grundlæggende værdier er afgørende for legitimiteten i samarbejdet mellem EU's medlemsstater, herunder eksempelvis også troværdigheden ift. beslutninger om det indre marked samt den europæiske arrestordre. Dertil

kommer, at danske virksomheder og borgere har konkret interesse i et velfungerende og uafhængigt retsvæsen i Polen.

Regeringen bakker derfor aktivt op om, at man gennemfører hørings-sessioner i Rådet efter artikel 7, at man eventuelt vedtager henstillinger til Polen samt at sagen generelt holdes på dagsordenen i Rådet for at opretholde det politiske pres.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender) den 24. marts 2020.

8. Unionens grundlæggende værdier i Ungarn/Artikel 7(1)

KOM-dokument foreligger ikke.

| *Revideret notat*

1. Resumé

| *Europa-Parlamentet vedtog ved afstemning den 12. september 2018 at aktivere proceduren i Lissabontraktatens artikel 7, stk. 1, over for Ungarn. Sagen er under løbende behandling i Rådet (almindelige anliggender), og den forventes at komme på dagsordenen som en status på rådsmødet den 22. september 2020.*

2. Baggrund

Europa-Parlamentet vedtog den 12. september 2018 at aktivere artikel 7, stk. 1, i Traktaten om den Europæiske Union (TEU) over for Ungarn ved at sende et begrundet forslag til Rådet. For beslutningen stemte 448, mens 197 stemte imod. Ungarn blev dermed det andet medlemsland imod hvilket, der er åbnet en procedure efter TEU artikel 7, stk. 1.

Sagen handler om Ungarns efterlevelse af EU's grundlæggende værdier. Europa-Parlamentet har som baggrund for afstemningen udarbejdet en rapport ("Sargentini-rapporten"; 2017/2131 (INL)), som kritiserer forholdene i Ungarn på en række områder:

- Den måde hvorpå forfatningen og valgsystemet fungerer
- Retsvæsenets uafhængighed
- Korruption og interessekonflikter
- Privatlivets fred og databeskyttelse
- Ytringsfrihed
- Akademisk frihed
- Religionsfrihed
- Foreningsfrihed
- Retten til ligebehandling
- Rettigheder for personer, der tilhører mindretal, herunder romaer og jøder
- Migranternes, asylansøgere og flygtninges grundlæggende rettigheder
- Økonomiske og sociale rettigheder

I henhold til TEU artikel 7, stk. 1, kan Rådet ved afstemning beslutte, at der er en "klar fare" for, at Ungarn groft overtræder de grundlæggende værdier, der er nævnt i TEU artikel 2. I så fald er Rådet forpligtet til først at høre Ungarn. Artikel 7 indeholder ikke tidskrav for disse dele af proceduren.

Rådet (almindelige anliggender) begyndte på rådsmødet den 16. september 2019 en høring af Ungarn i henhold til proceduren i TEU art. 7, stk. 1. Ved rådsmødet (almindelige anliggender) den 10. december 2019 blev anden session af denne høring afholdt. Sagen har desuden været på dagsordenen i Rådet (almindelige anliggender) i form af en status flere gange i 2018, 2019 og 2020.

Artikel 7 i Traktaten om Den Europæiske Union

Proceduren i TEU artikel 7, stk. 1, indebærer, at Rådet på begrundet forslag af enten en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Europa-Kommissionen med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer (minus det pågældende land, dvs. aktuelt 22 medlemslande), og efter godkendelse af Europa-Parlamentet, kan fastslå, at der er en klar fare for, at et medlemsland groft overtræder de værdier, der er nævnt i TEU art. 2. Inden da hører Rådet det berørte medlemsland, og Rådet kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til medlemslandet.

Det Europæiske Råd kan ligeledes ved enstemmighed og på forslag af en tredjedel af medlemslandene eller Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet – og efter at have opfordret dette medlemsland til at fremsætte sine bemærkninger – fastslå, at et medlemsland groft og vedvarende overtræder værdierne nævnt i TEU art. 2. Hvis en grov og vedvarende overtrædelse måtte blive fastslået af Det Europæiske Råd, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af medlemslandets rettigheder, herunder stemmerettigheder.

3. Formål og indhold

Sagen forventes at komme på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020 som en status.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Proceduren efter artikel 7, stk. 1, er igangsat af Europa-Parlamentet, der den 12. september 2018 vedtog det begrundede forslag til Rådet. Der er redegjort nærmere for Europa-Parlamentets vurdering under ”baggrund” ovenfor.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande har løbende udtrykt bekymring over situationen i Ungarn og støtte til artikel 7-proceduren. Enkelte lande har været mere tilbageholdende eller har – for ganske fås vedkommende – støttet Ungarn i sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er på en række områder bekymret over situationen i Ungarn og bakker på den baggrund op om at føre dialog med Ungarn under proceduren efter artikel 7, stk. 1, om kritikken. Regeringen har også løbende udtrykt bekymring i forbindelse med bilaterale møder med repræsentanter for den ungarske regering.

Regeringen finder det generelt afgørende, at alle medlemslande lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder retsstatsprincippet og demokrati. EU's grundlæggende værdier er afgørende for legitimiteten i samarbejdet mellem EU's medlemsstater og for det praktiske samarbejde, herunder eksempelvis også hvad angår det indre marked.

Regeringen lægger samtidigt vægt på, at forholdene i Ungarn vurderes ud fra et solidt og velbelyst grundlag. Fra dansk side har man i de seneste år jævnligt udtrykt bekymring over lovgivning i Ungarn på eksempelvis medie-, NGO- og universitetsområdet som følge af kritik fra bl.a. Venedigkommissionen, OSCE's Kontor for Demokratisk Institutioner og Menneskerettigheder (ODHIR), Helsinki-komiteén, UNHCR og Europarådets menneskerettighedskommissær.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender) den 24. marts 2020.